

Reeksamen på Økonomistudiet sommer 2018

Økonomiske Principper B

1. årsprøve

27. august 2018

(2-timers prøve uden hjælpemidler)

Alle spørgsmål skal besvares.

Dette eksamenssæt består af 4 sider (inkl. denne).

OBS: Bliver du syg under selve eksamen på Peter Bangsvej, skal du kontakte et tilsyn og blive registreret som syg hos dette. Derefter afleverer du en blank besvarelse i systemet og forlader eksamen. Når du kommer hjem, skal du kontakte din læge og indsende lægeerklæring til Det Samfundsvidenskabelige Fakultet senest en uge efter eksamensdagen.

Opgave A

Angiv **og begrund** hvorvidt hvert af nedenstående udsagn er sandt eller falsk.

1. Staten kan finansiere sine udgifter, uden at landets borgere oplever en finansieringsmæssig omkostning ved at “trykke penge” og opnå en møntningsgevinst (“seignorage”) herved.
2. Kvantitetsteorien kan ses som resulterende fra antagelser om ligevægt på penge-markedet, og at pengeefterspørgslen alene afhænger af transaktionsomfanget.
3. I en lukket økonomi vil en vedvarende stramning af finanspolitikken reducere realrenten og øge investeringerne på lang sigt.

Opgave B

Betragt følgende økonomiske model

$$Y = C + I + G \quad (\text{B.1})$$

$$C = a + b \cdot (Y - T), \quad a, b > 0, \quad b < 1 \quad (\text{B.2})$$

$$I = c - d \cdot r, \quad c, d > 0 \quad (\text{B.3})$$

$$T = \bar{T} \quad (\text{B.4})$$

$$G = \bar{G} \quad (\text{B.5})$$

$$\frac{\bar{M}}{\bar{P}} = e \cdot Y - f \cdot r, \quad e, f > 0 \quad (\text{B.6})$$

hvor Y angiver den aggregerede efterspørgsel efter varer og tjenesteydelser, C er den private forbrugsefterspørgsel, I er investeringsefterspørgslen, G er det offentlige forbrug, T er de samlede skattebetalinger, r er realrenten, P er prisniveauet, og endelig er M den nominelle pengemængde. En streg over en variabel betyder, at denne er eksogen. Følgende variable er dermed endogene: Y, C, I, G, T og r .

1. Beskriv modellen og alle relationerne. Diskuter i hvilken grad modellen er velegnet til at beskrive dansk økonomi på kort sigt.
2. Foretag en kausalanalyse. Dvs. udarbejd først et uordnet kausalanalysekema og dernæst *enten* et ordnet kausalanalysekema *eller* et pilediagram.

Modellens IS - og LM -kurver kan skrives som

$$r = \frac{1}{d} \cdot [a + c + \bar{G} - b \cdot \bar{T} - (1 - b) \cdot Y] \quad (\text{B.7})$$

$$r = \frac{1}{f} \cdot \left[e \cdot Y - \frac{\bar{M}}{\bar{P}} \right] \quad (\text{B.8})$$

3. Udlød (B.7) og (B.8) og forkklar hvad IS - og LM -kurverne angiver. Forkklar for hver kurve, hvorfor sammenhængen mellem Y og r er positiv eller negativ.

Antag nu, at økonomien rammes af et tilbageslag i form af en faldende investeringsefterspørgsel. Dette repræsenteres i det følgende ved et fald i c , dvs. $\Delta c < 0$.

4. Illustrer i et (Y, r) -diagram (med Y ud ad den vandrette akse og r op ad den lodrette akse) effekten af et sådant fald i investeringsefterspørgslen. Forklar hvilke konsekvenser dette har for indkomsten Y , realrenten, r , og det private forbrug, C .

Modellens løsning for Y kan skrives som

$$Y = \frac{1}{(1 - b) + \frac{d}{f} \cdot e} \cdot \left[a + c + \bar{G} - b \cdot \bar{T} + \frac{d}{f} \cdot \frac{\bar{M}}{\bar{P}} \right] \quad (\text{B.9})$$

5. Benyt (B.9), til at fortælle, hvor kraftigt efterspørgslen reagerer på et fald i c . Der bedes ikke om udledning af (B.9). Fortolk resultatet.

Antag nu, at finanspolitikken fastlægges i overensstemmelse med konjunktursituationen. Antag konkret, at (B.5) udskiftes med følgende finanspolitiske regel

$$G = g - h \cdot (Y - \bar{Y}), \quad g, h > 0 \quad (\text{B.10})$$

hvor $\bar{Y}$ er et udtryk for den samlede efterspørgsel i en normal konjunktursituation.

6. Giv en beskrivelse af det økonomiske indhold i (B.10).

Når den finanspolitiske regel (B.10) benyttes, ændres modellens løsning for Y . I stedet for at være givet ved (B.9), bliver den

$$Y = \frac{1}{(1-b) + \frac{d}{f} \cdot e + h} \cdot \left[a + c + g + h \cdot \bar{Y} - b \cdot \bar{T} + \frac{d}{f} \cdot \frac{\bar{M}}{\bar{P}} \right] \quad (\text{B.11})$$

7. Benyt (B11) til at forklare, hvordan Y nu påvirkes af et fald i c . Er effekten større eller mindre end før, hvor AD -kurven var beskrevet ved (B.9)? Begrund.
8. Diskuter mulighederne og begrænsningerne for i praksis at følge en finanspolitisk regel som den, der er beskrevet i (B.10). Kunne automatiske stabilisatorer via skattesystemet være et alternativ set ud fra en konjunkturstabiliserende betragtning? Begrund.